

Karaciğerin Kistik Hastalıkları

Prof.Dr.Hasan Besim

Karaciğerin Kistler

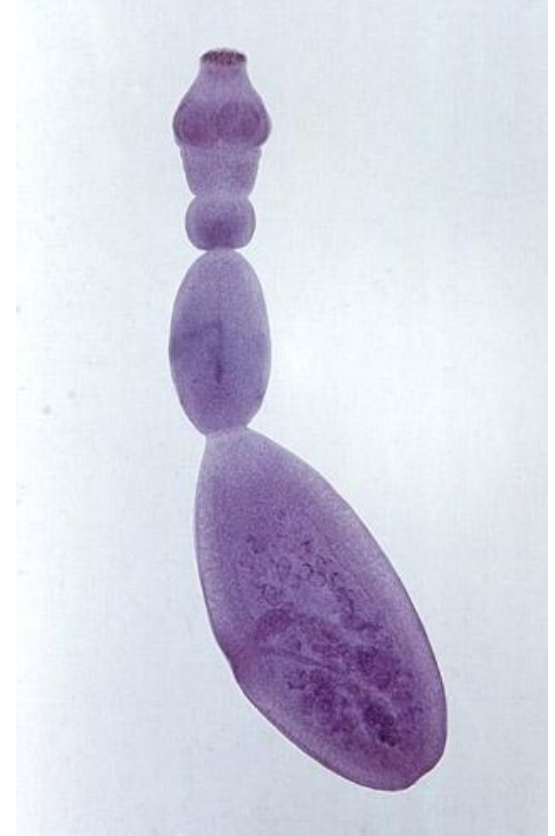
- Paraziter kistler (İnfeksiyon)
- Non-paraziter kistler (Yapısal/neoplastik)

Karaciğer Kist Hidatiği

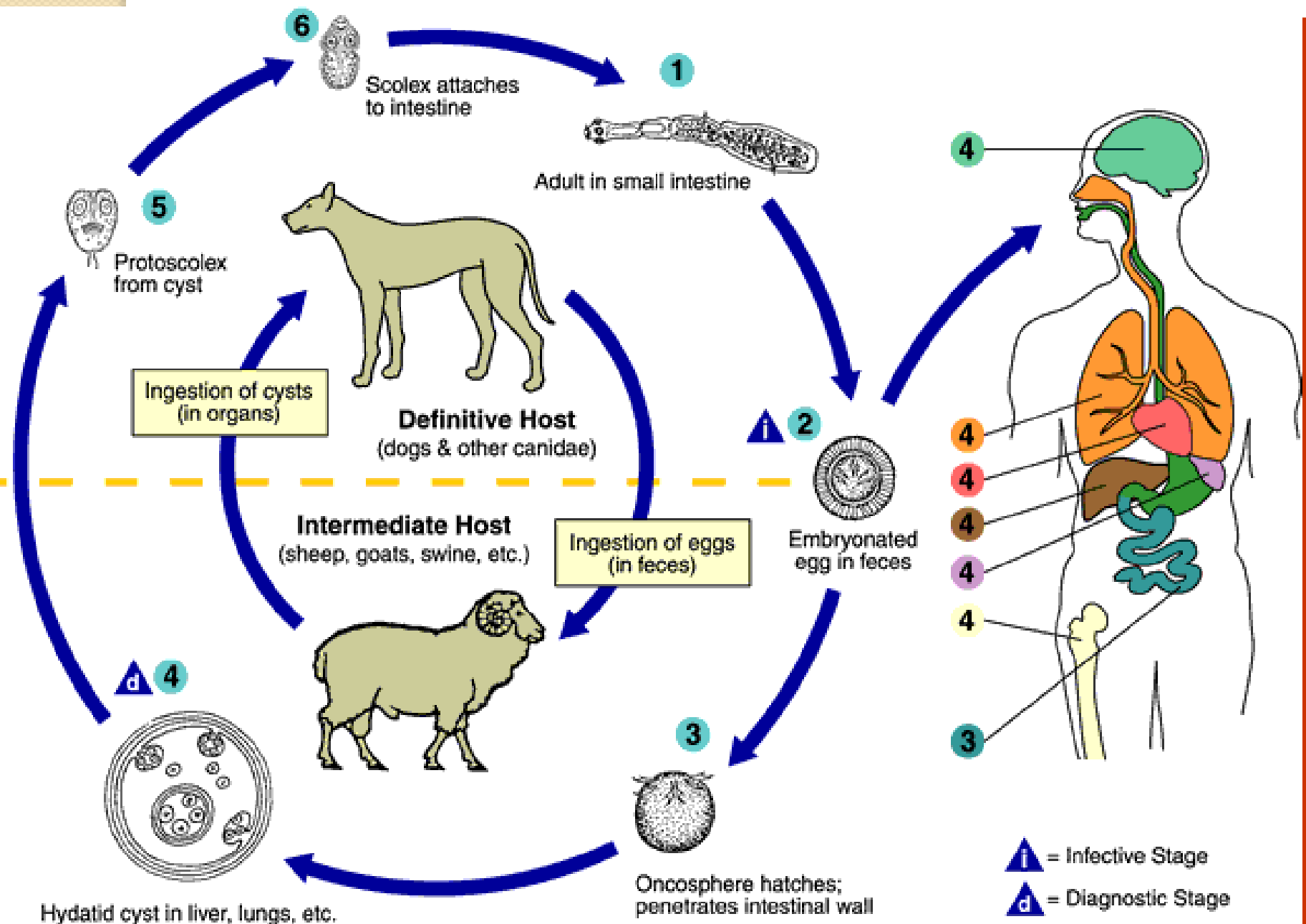
Dünyada en yaygın karaciğerin paraziter kist nedeni

Ekinokok hastalığı veya diğer adı ile **Kist Hidatik** dir.

Halk arasında köpek kisti olarak da adlandırılabilmektedir

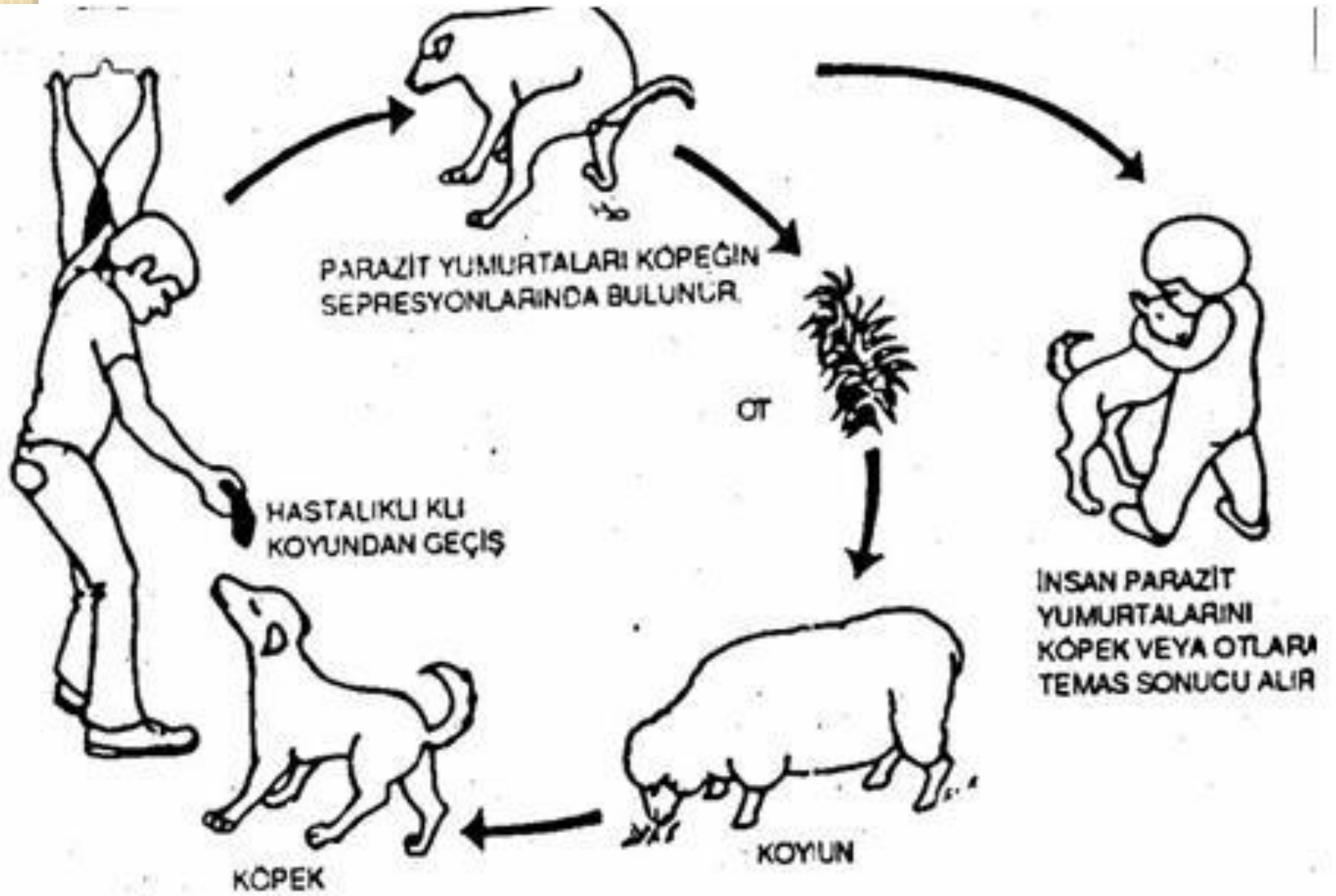

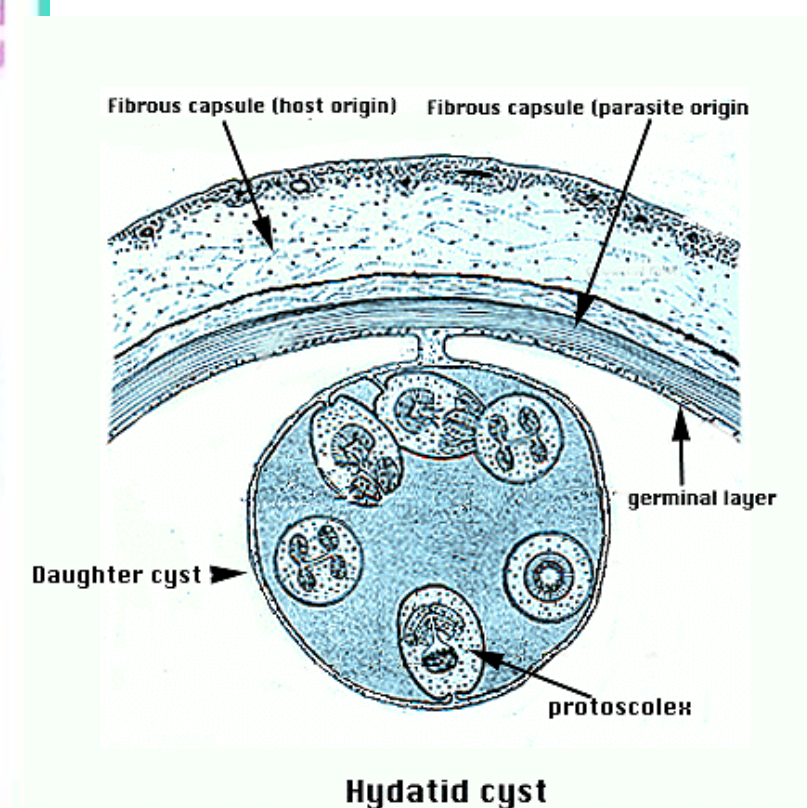
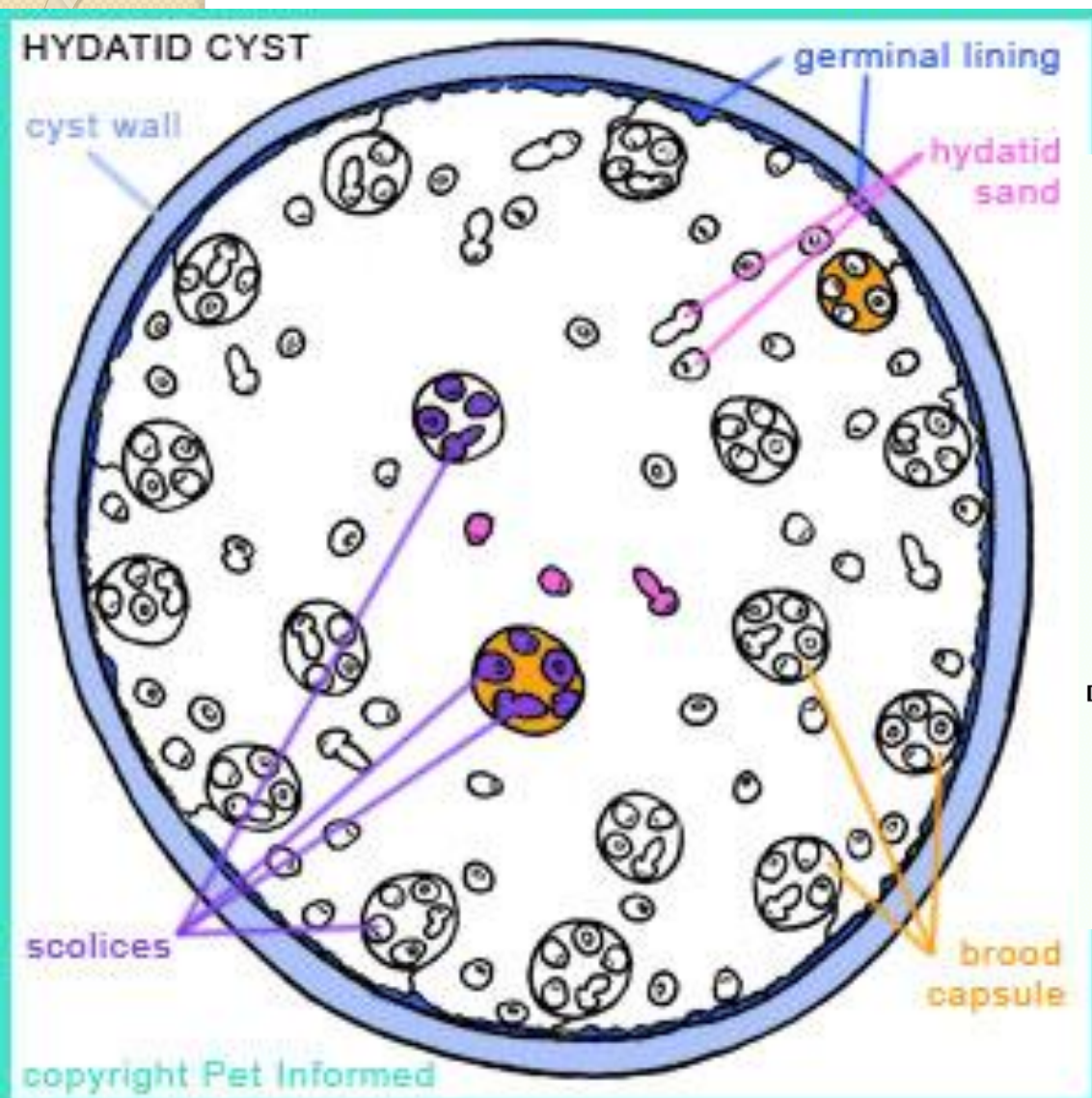
- Erişkin parazit köpek, kurt, çakal gibi etçil hayvanların barsağında yaşamaktadır. (**KESİN KONAK**)
- Köpek dışkısı ile doğaya saçılan parazit yumurtaları, iyi yıkanmadan yenen sebzeler ya da eller aracılığı ile insan ve diğer bazı otçul hayvanlara (**ARA KONAK**) geçerek onlarda kist hidatik hastalığını oluşturmaktadır.

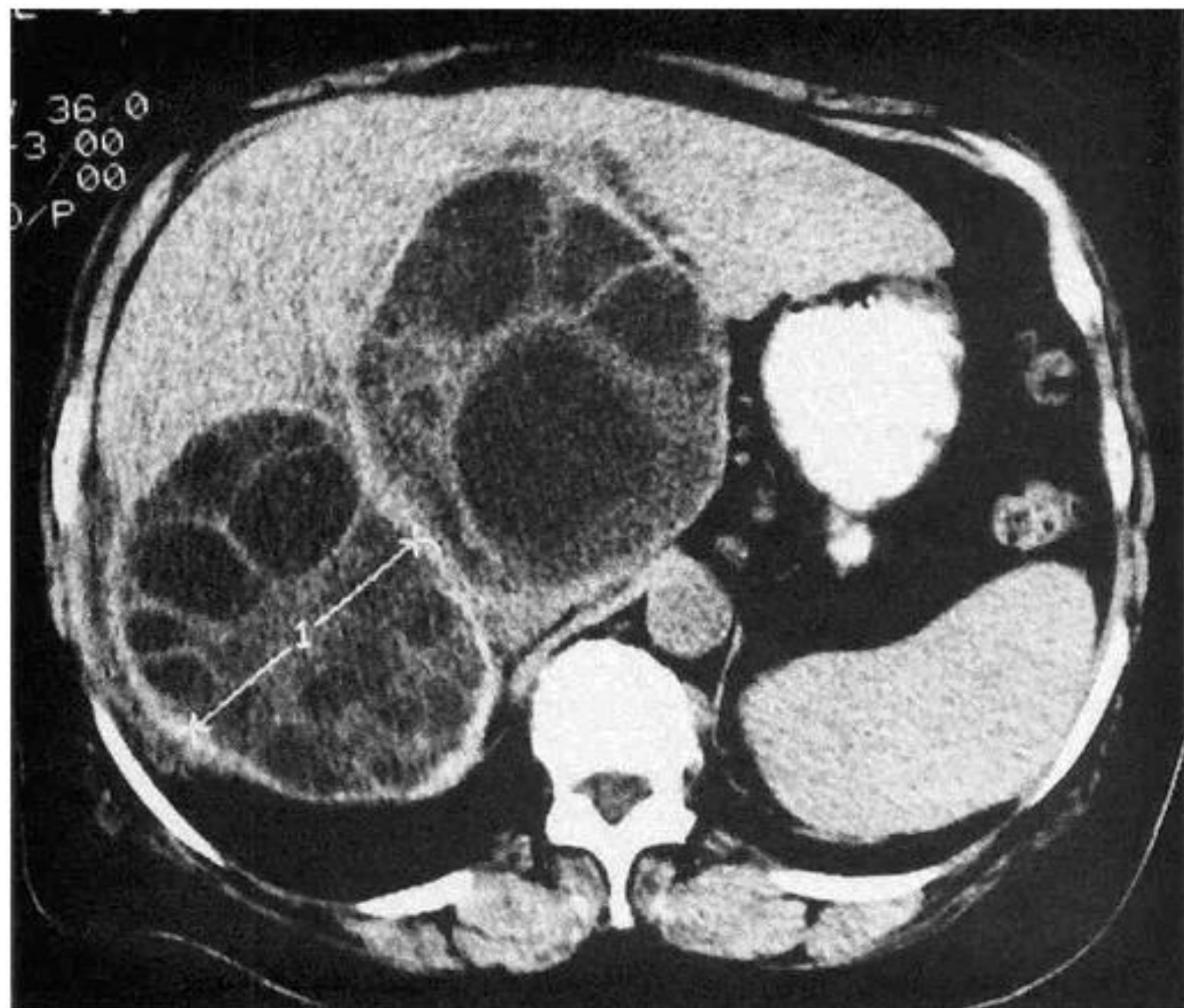
Karaciğer Kist Hidatiği

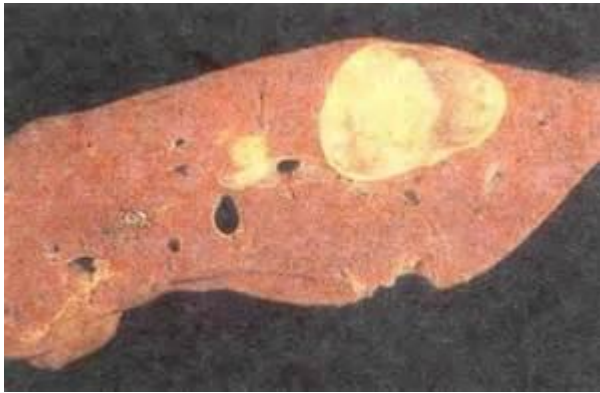
- Hidatik kist, içi sıvı dolu bir kese biçimindedir.
- Kist sıvısı (kaya suyu) renksiz ve kokusuz olup yüksek oranda antijenik/allerjik özelliğe sahiptir.
- Normal şartlarda kist sıvısı sterilidir.
- Kistin çeşitli katmanları vardır.
- İçerisindeki berrak kaya suyu ve en iç tabakası canlı ve bulaşıcı parazit elemanlarını içermektedir.
- Ameliyatta diğer doku ve organlara yayılma ve yeni kistler oluşma riski bulunmaktadır

Hydatid cyst

Karaciğer Kist Hidatiği

- Hidatik kistlerin yaklaşık %80'i tektir ve sağ lobta yerleşmiştir.
- Büyüklüğü çok değişiktir, çapı gelişimini tamamlamış kistlerde birkaç cm ile 20-30 cm arasında değişebilir.

Klinik

- Kist hidatik etkeni, genellikle çocukluk ya da genç erişkinlik döneminde alınmakta ve yıllar içerisinde sinsi bir seyir göstererek bulunduğu organda büyümektedir
- Klinik olarak kendine özgü bir bulgusu yoktur
- En sık **karaciğeri** tutmasına rağmen herhangi bir organa yerleşebilmektedir
- Hastada hiçbir şikayet olmayabilir
- Rastlantı eseri yapılan tetkiklerde de bulunabilir

Semptom ve Bulgular

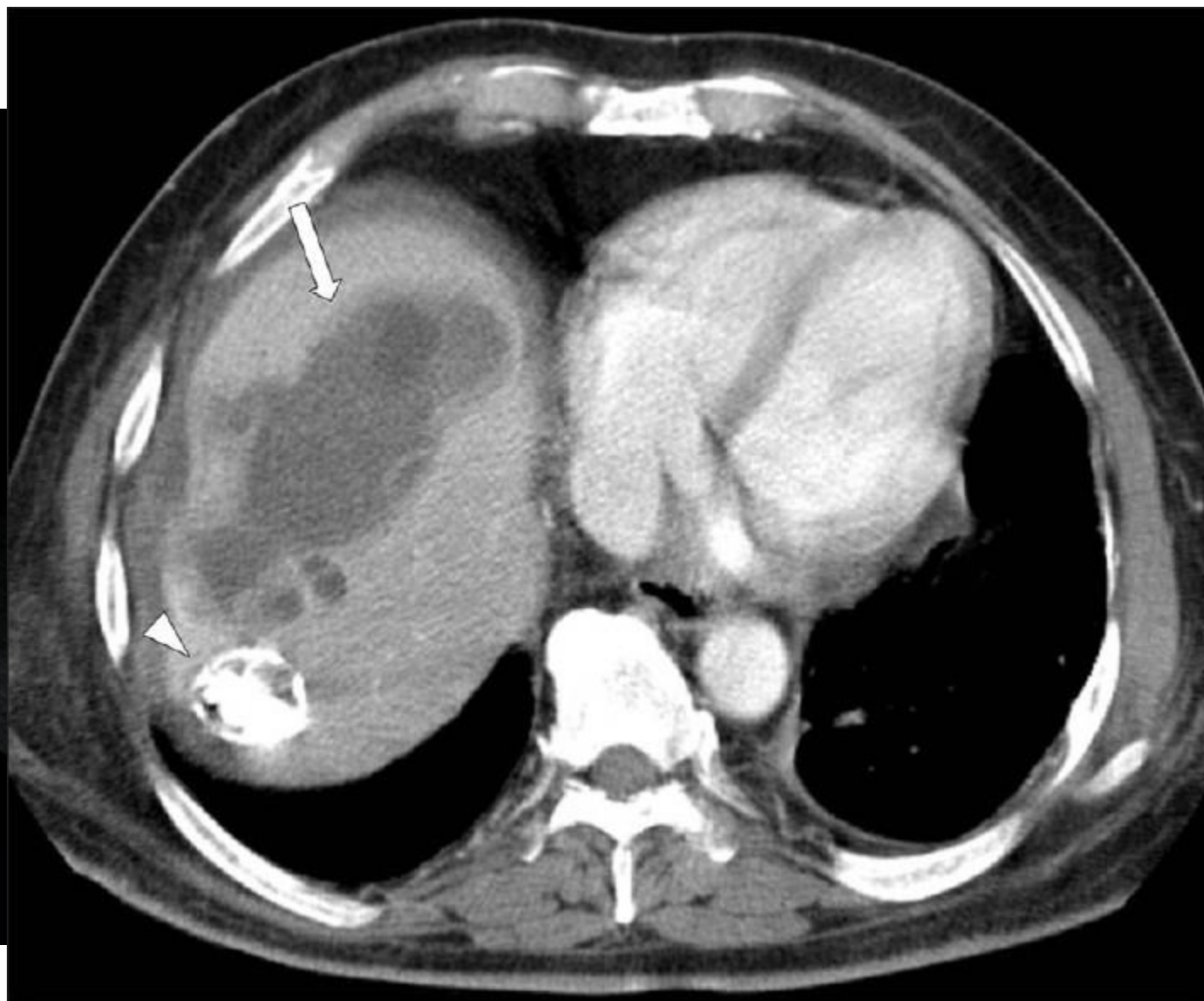
- Karın ağrısı ile kliniğe gelebilir
- Bazen karında ele gelen kitle olur
- Sarılık, ya da iltihabi duruma bağlı ateş, titreme görülebilir

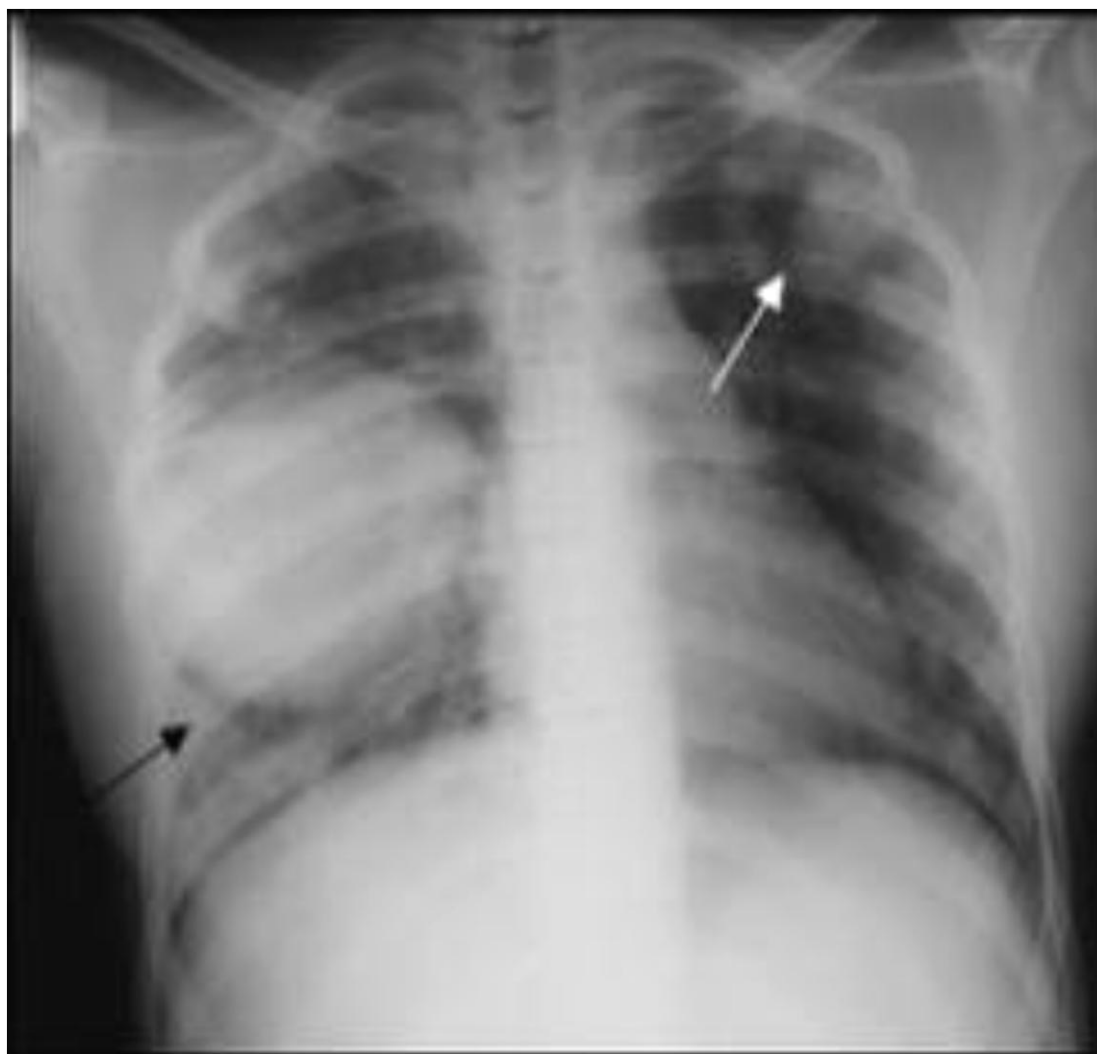
Tanı:

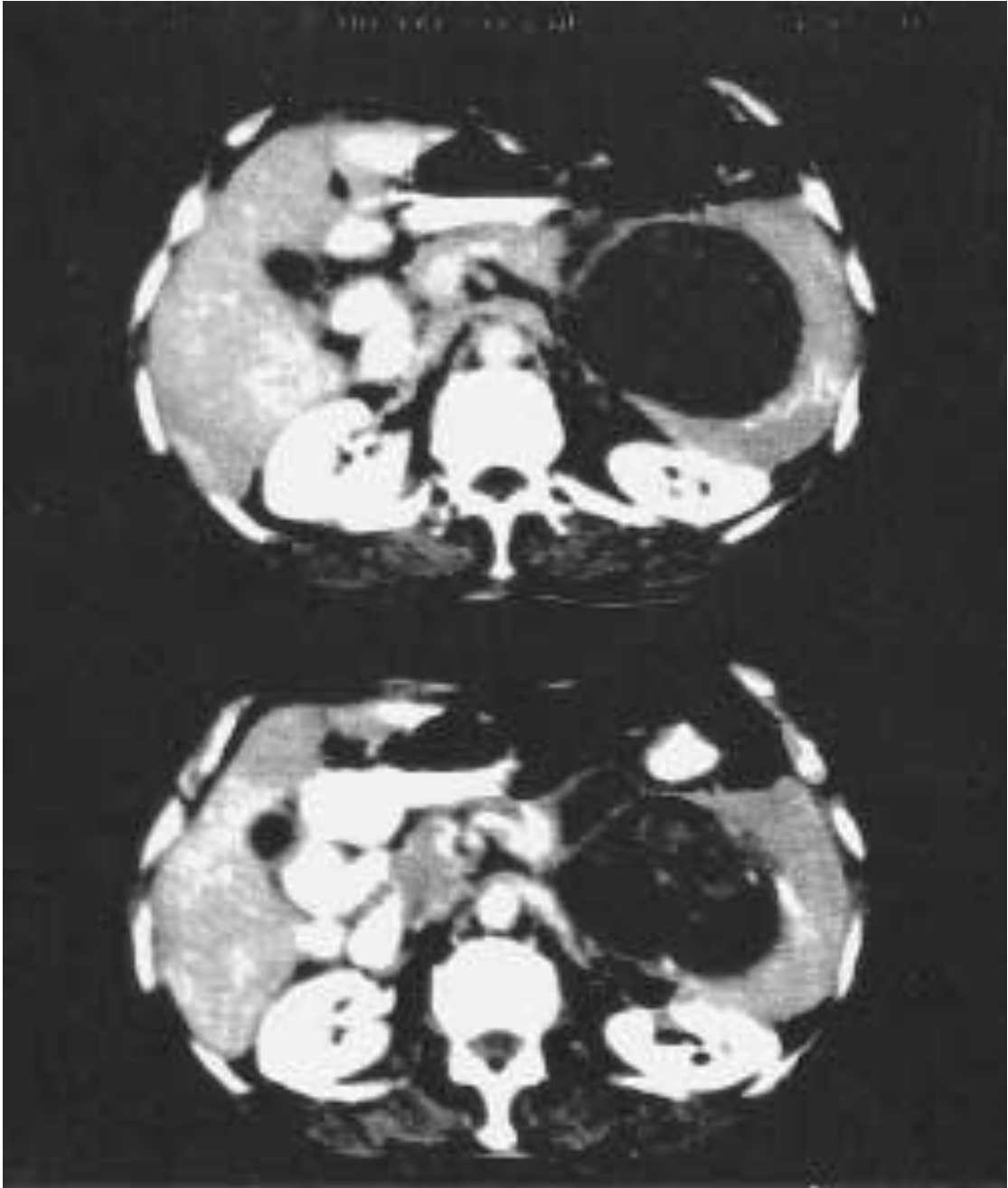
- Genellikle ultrason ya da diğer görüntüleme yöntemleri (bilgisayarlı tomografi, MR) ile konulur
- Kan testlerinde çok bulgu olmayabilir
- Hastalık yıllar içerisinde sinsi bir şekilde ilerleyip kist, çok büyük boyutlara ulaşabilir
- ERCP: Safra yolları ile ilişkili olan kistlerde önemlidir

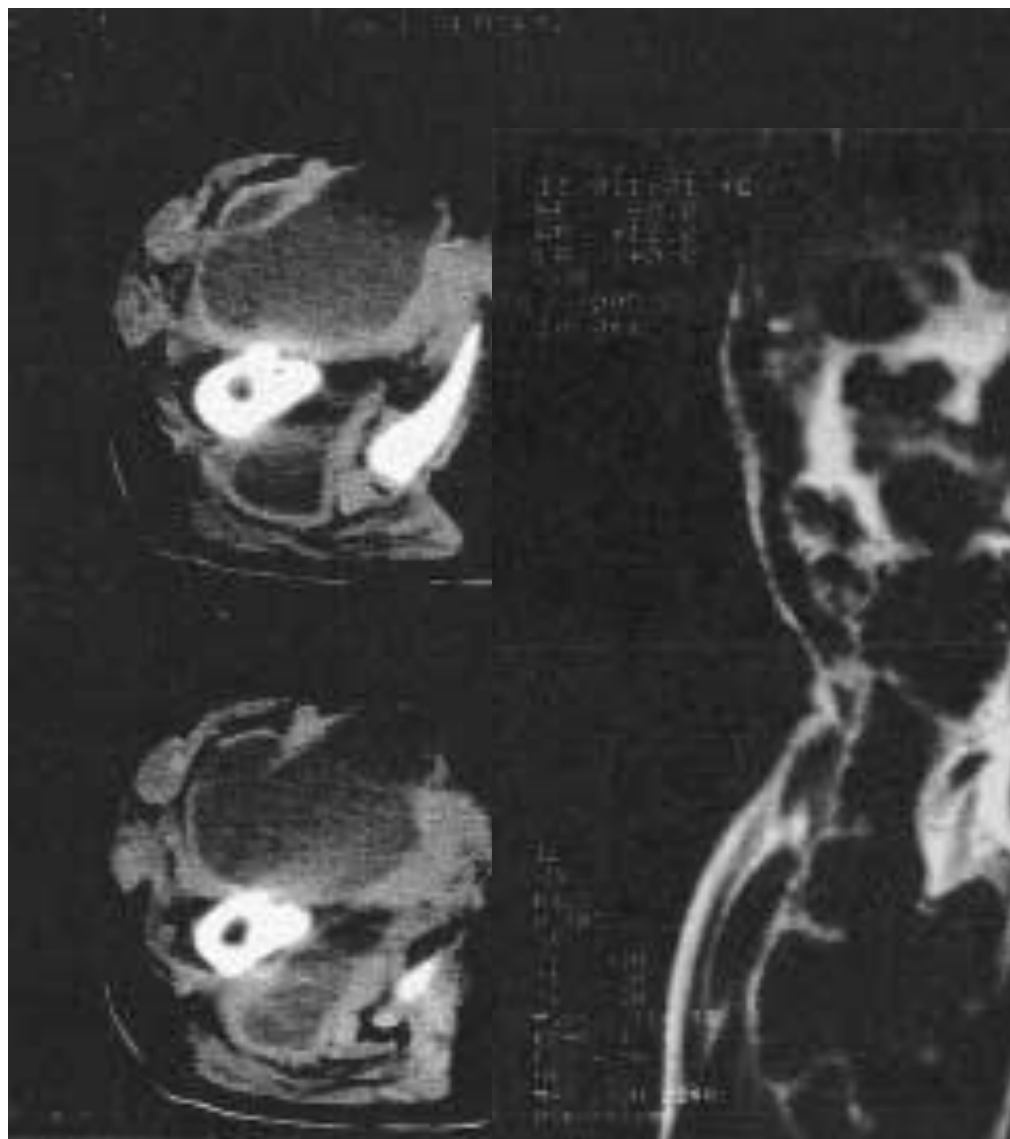
MI: 1.4

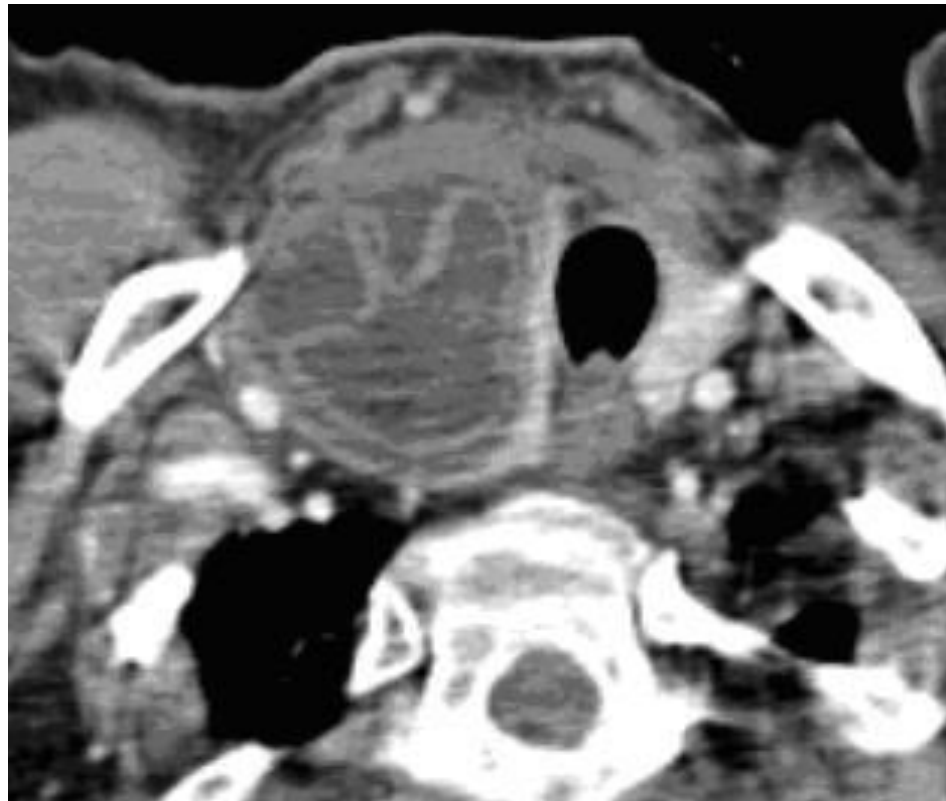
1
2

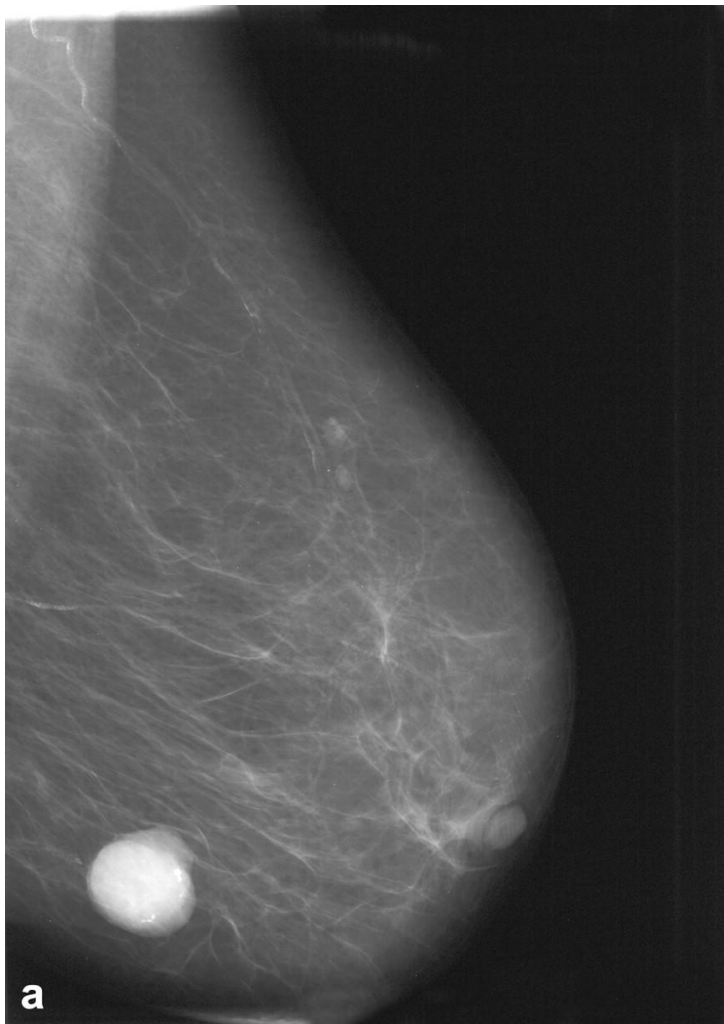

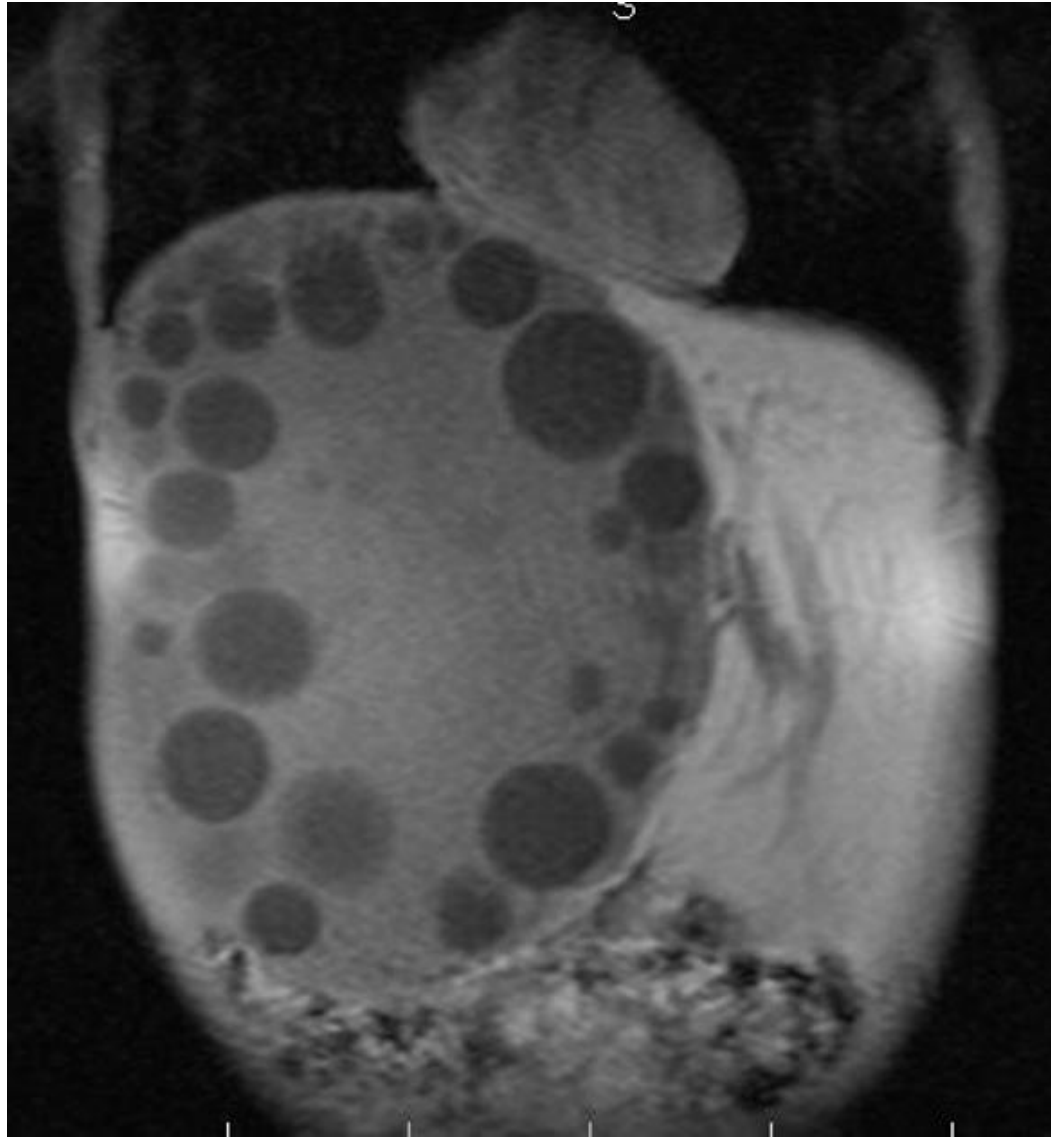

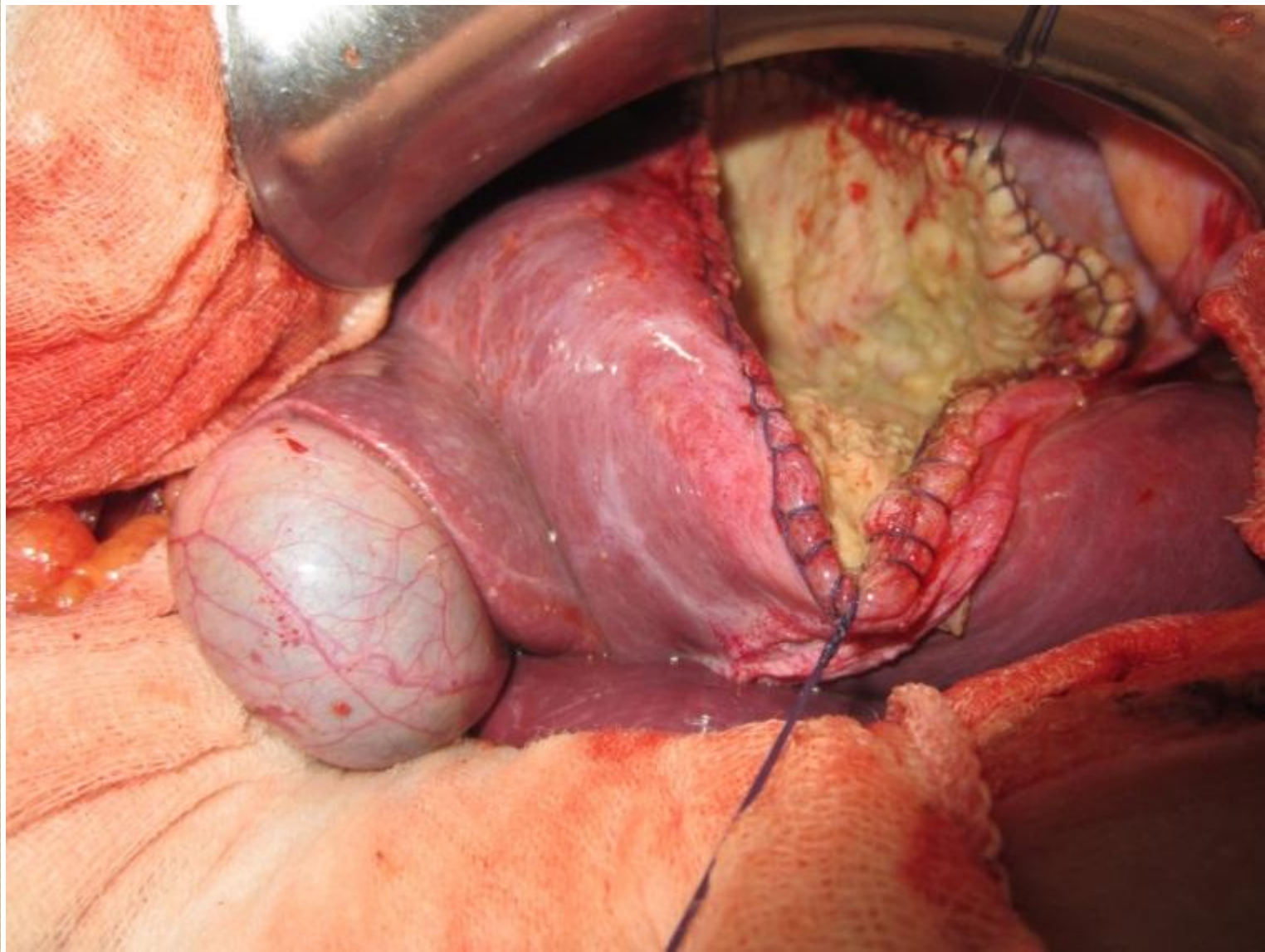

Komplikasyonlar

- Rüptür (patlama) ve çevreye yayılma
- Anaflaksi (yoęun ve ölümcül bir allerjik reaksiyon)
- Safra yollarına bası ya da açılma sonrasında tıkanma sarılığı
- Enfekte olması sonucunda karaciğer apsesi
- Büyük bir damara açılma sonrası kanama

Tedavi

- Günümüzde tam olarak etkili bir ilaç tedavisi yoktur
- Hidatik kist tedavisi cerrahi ya da girişimsel yöntemlerle kistin boşaltılması, parazitin inaktive edilmesi ve kist kavitesinin kapatılması ya da küçültülmesidir
- **Kist içeriğinin boşaltılması:** Kist kapsamı mümkünse kapalı sistem bir aspiratör ile boşaltılır. Kavite skolisidal bir ajanla (paraziti öldüren) irriga edilir. Bu amaçla hipertonic tuzlu su (%20 NaCl), klorheksidin, %80 alkol, %10 povidoniod ve %0.5 cetrimid gibi çeşitli ajanlar kullanılabilir.

Perkütan Tedavi

- Cerrahi girişime alternatif olarak bazı daha küçük ve basit kistler ultrason eşliğinde boşaltılıp içlerine ilaç verilerek tedavi edilebilir

HASTALIKTAN KORUNMAK İÇİN...

1. Kurban Bayramında kestiğiniz hayvanların kistli sakatatlarını köpeklere yedirmeyin, açtığınız derin bir çukura gömün.
2. Sebze ve meyveleri iyice yıkadıktan sonra tüketin.
3. Köpeklere dokunduktan sonra ellerinizi iyice yıkayın.
4. Kaynağını bilmediğiniz suları içmeyin.
5. Çocuklarınız eve gelince ellerini iyice yıkamalarını sağlayın.
6. Köpeklerinizi yılda dört kez, iç parazitlere karşı ilaçlayın.
7. Köpeklerinizin dışkılarını naylon torbaya alarak ağzını bağladıktan sonra çöpe atın.

Non-parazitik kistler

- Bulaşıcı ya da mikrobik olmayan kistlerdir
- Karaciğer içi safra kanallarının gelişim bozukluğu neticesinde oluşur
 - Karaciğerin basit kistleri
 - Polikistik karaciğer kistleri
- Sıklıkla böbrek kistleri le beraber de görülebilir
- Bazı durumlarda kanserleşen karaciğer kistleri (neoplastik kistler) de görülebilir

- Genellikle herhangi bir şikayete neden olmazlar ve yapılan tetkikler sırasında rastlantısal olarak bulunurlar
- Kadınlarda daha sık görülürler
- En sık rastlanan bulgu karın sağ üst kadranda ağrısız kitledir.
- En sık rastlanan şikayet karında dolgunluk hissidir.
- Bazı durumlarda serbest bir kistin torsiyonu (dönmesi), kanaması ve karın boşluğuna rüptüründe (patlaması) akut karın bulguları alınır.
- Safra yollarında açılır veya baskı yaparsa sarılık geliştirebilir
- Sintigrafi, USG, BT, arteriografi ve laparaskopi ile tanı konur.

Tanı

- Ultrasonografi
- Bilgisayarlı tomografi
- Paraziter kistlerden ayrımı mutlaka yapılmalıdır
- Görüntüleme yöntemleri ve kan tetkikleri ile ayırım yapılmaya çalışılır

Tedavi

- Şikayet oluşturmeyan soliter ve polikistik hastalık tedavi edilmeden izlenir.
- Büyük ve semptomatik kistler, komplikasyon meydana gelmedikçe elektif koşullarda ameliyat edilir.
- Radyolojik gözlem altında perkütan olarak drene edilip içine alkol gibi sklerozan madde enjekte edilebilir. Bu işlemin rekürrensi sıktır.
- Kanayan kistlerde ise kaçınılmaz olarak kistektomi yapılır.

